



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. PhDr. Petra Kuchynky, Ph.D. a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: M.O.**, nar. ..., t. č. ..., proti **žalované: Vězeňská služba České republiky - věznice Ostrov**, se sídlem Vykmanov 22, 363 50 Ostrov nad Ohří, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného **o uložení kázeňského trestu č. j. VS 90900-5/ČJ-2016-800730**,

t a k t o:

- I. Žaloba se z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

I. Předmět řízení

Žalobce žalobou ze dne 16. 6. 2016 brojil proti rozhodnutí žalované o uložení kázeňského trestu č. j. VS 90900-5/ČJ-2016-800730 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým byla dne 12. 5. 2016 dle ust. § 60 odst. 2 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody (dále též „řád výkonu trestu“), zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí ze dne 10. 5. 2016 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl žalobci uložen nepodmíněný kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 21 dní s výjimkou doby stanovené k plnění programu zacházení dle ust. § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých zákonů (dále též „zákon o výkonu trestu“).

II. Žaloba

V žalobě žalobce namítal, že žalovaná uložila žalobci za spáchaný kázeňský přestupek nepřiměřený trest. Žalobce se domnívá, že mu měl být uložen trest mírnější. Žalobce rovněž namítal, že správní orgán při vyšetřování kázeňského přestupku neřešil příčinu vzniklého konfliktu. Dále žalobce v žalobě uvedl, že správnímu orgánu nepřísluší hodnotit případné žalobcovy sklony k agresivitě, jelikož toto náleží znalci z oboru zdravotnictví odvětví psychologie.

III. Vyjádření žalované

Žalovaná ve svém vyjádření k námitce týkající se nepřiměřenosti trestu uvedla, že druh i výše uloženého kázeňského trestu zcela odpovídají závažnosti spáchaného kázeňského přestupku, jelikož fyzické napadení jiného odsouzeného je z hlediska kázeňské praxe považováno za jeden z nejzávažnějších kázeňských přestupků a porušení zákonných povinností odsouzeného. Jak při ukládání trestu, tak při rozhodování o stížnosti do uloženého trestu bylo přihlíženo i k tomu, že žalobce byl dosud 11x kázeňsky odměněn. Tyto odměny však nemohly natolik snížit vysokou závažnost spáchaného přestupku, aby bylo možné uložit některý z mírnějších druhů kázeňského trestu nebo jeho nižší výměru. Při ukládání trestu bylo také přihlédnuto k okolnosti, že žalobce při prošetřování přestupku svou vinu zpočátku popíral.

Ohledně námitky, že při vyšetřování přestupku nebyla řešena příčina konfliktu, žalovaná uvedla, že za možnou příčinu jednání žalobce lze dle svědecké výpovědi označit přetrvávající slovní provokace napadeného ze strany žalobce, které vyvrcholily dalším slovním a posléze i fyzickým napadením. Ani tato skutečnost nebyla při kázeňském řízení opomenuta.

K tvrzení žalobce, že při ukládání kázeňského trestu bylo přihlíženo k jeho údajné agresivitě, žalovaná uvedla, že v poslední zprávě, která byla k osobě žalobce vypracována dřívějším vychovatelem žalobce je konstatováno, že své konflikty řešil násilným způsobem, fyzicky napadal svoji družku a jejího syna. Násilným způsobem je zvyklý řešit i další problémy, do kterých se dostává, je konfliktním v mezilidských vztazích.

K vyjádření žalované zaslal žalobce repliku, ve které setrval na svých názorech uvedených v žalobě.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Účastníci řízení souhlasili s rozhodnutím soudu o věci samé bez jednání, žalovaný i žalobce ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s., a proto soud nenařizoval jednání ve věci samé.

Krajský soud při přezkoumávání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů, kterými byly výroky rozhodnutí řádně napadeny (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

Žaloba je nedůvodná.

Při posuzování důvodnosti žaloby krajský soud vycházel z následujících zákonných ustanovení.

Dle ust. § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu je odsouzený ve výkonu trestu *povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň*, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce, plnit úkoly vyplývající z programu zacházení, šetrně zacházet se svěřenými věcmi, nepoškozovat cizí majetek, *dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku*, a i jinak zachovávat ustanovení vnitřního řádu věznice.

Podle § 46 odst. 1 zák. č. 169/1999 Sb. kázeňským přestupkem je zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu. Podle § 46 odst. 3 písm. f) je kázeňským trestem umístění do uzavřeného oddělení až na 28 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení.

Podle § 47 odst. 1 věta první zákona o výkonu trestu lze kázeňský trest uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného.

Dle ust. § 47 odst. 2 zákona o výkonu trestu platí, že: „Uložený kázeňský trest musí být úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na dosažení účelu trestu. Za kázeňský přestupek lze uložit jen jeden kázeňský trest. Trest propadnutí věci lze uložit i vedle jiného kázeňského trestu.“

Podle § 58 odst. 5 věta první a třetí vyhlášky, kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, lze kázeňský trest uložit, je-li vina odsouzeného prokázána. Při rozhodování o uložení kázeňského trestu je zaměstnanec Vězeňské služby povinen přihlédnout zejména k závažnosti kázeňského přestupku a okolnostem, za nichž byl spáchán, jakož i k dosavadnímu chování odsouzeného.

Krajský soud rovněž vycházel z právně významných skutečností obsažených ve správním spise. Ze záznamu o kázeňském přestupku ze dne 9. 5. 2016 vyplývá, že odsouzený S. oznámil dne 8. 5. 2016, že byl na kolektivu „G“ žalobcem fyzicky napaden. Odsouzený S. do záznamu dále uvedl, že jej žalobce nejprve slovně napadl slovy „Co čumíš ty mrdko.“ a následně odstrčil úderem vedeným otevřenými dlaněmi na hrudník se slovy „A teď si to ty kundo klidně napiš.“ Shora uvedeným se měl žalobce dopustit kázeňského přestupku, a to porušením ust. § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu (nedodržení zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku). Výše popsané jednání žalobce následně svou výpovědí potvrdili svědci, a to odsouzení P.Š. a P.H., kteří byli jednání žalobce přítomni. Záznam o kázeňském přestupku ze dne 9. 5. 2016 rovněž obsahuje vyjádření žalobce ke spáchanému kázeňskému přestupku. Žalobce nejprve k věci uvedl, že nepopírá skutečnost, že došlo ke slovní výměně, avšak tvrdí, že k fyzickému kontaktu nedošlo. Žalobce dále uvedl, že k situaci

došlo proto, že se zastal jiných spoluvězňů z kolektivu G, na které odsouzený S. stříkal vodu a voňavku. Toto vyjádření stvrdil žalobce svým podpisem. Před vydáním samotného prvostupňového rozhodnutí se dle ust. § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu ve spojení s ust. § 58 odst. 4 řádu výkonu trestu byla žalobci dána možnost vyjádřit se ke skutečnostem, které jsou mu kladené za vinu a rovněž k nashromážděným důkazům. Žalobce následně mimo jiné k věci uvedl, že k fyzickému ataku (strkanici) s odsouzeným S. došlo, ale nebylo to nic vážného. Ke zranění nedošlo. Součástí správního spisu jsou dále protokoly o podání vysvětlení odsouzeného P.H., P.Š. a J.C., ze dne 9. 5. 2016.

Následně bylo dne 10. 5. 2016 pod č. j. VS 90900-5/ČJ-2016-800730 vydáno rozhodnutí o uložení nepodmíněného kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddělení na 21 dní s výjimkou doby stanovené k plnění programu zacházení dle ust. § 46 odst. 3 písm. f) zákona o výkonu trestu. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán mimo jiné uvedl, že i přes odmítavý postoj žalobce k věci bylo jeho jednání nepochybné a z důkazů bylo jednoznačně doložené, a proto bylo rozhodnuto o uložení kázeňského trestu. Správní orgán v prvostupňovém rozhodnutí rovněž shrnul průběh řízení a vyšetřování kázeňského přestupku. V závěru rozhodnutí se správní orgán zabýval výší uloženého trestu.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 10. 5. 2016 stížnost, v níž uvedl, že nesouhlasí s výší kázeňského trestu. O stížnosti bylo rozhodnuto dne 12. 5. 2016, přičemž tímto dnem bylo žalobci rozhodnutí rovněž doručeno. Žalovaná stížnost žalobce dle ust. § 60 odst. 2 písm. b) řádu výkonu trestu zamítla a uvedla, že je zřejmé, že se skutek, pro který byl žalobci uložen kázeňský trest, stal a je kázeňským přestupkem. V napadeném rozhodnutí bylo rovněž mimo jiné shrnuto, že jednání žalobce je dostatečně prokázáno a výše uloženého trestu koreluje se závažností spáchaného přestupku.

Před samotným posouzením námítky žalobce týkající se přiměřenosti uloženého trestu, soud konstatuje, že z výše zmiňovaných podkladů založených ve správním spise je dostatečně prokázáno, že žalobce porušením povinnosti stanovené v ust. § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu spáchal kázeňský přestupek. Tato skutečnost je navíc podpořena i vyjádřením žalobce, které učinil před vydáním rozhodnutím dle ust. § 58 odst. 4 řádu výkonu trestu, ve kterém se po předchozím zapírání přestupku k jeho spáchání doznal. Jelikož byla vina žalobci dostatečným způsobem prokázána, mohl správní orgán uložit žalobci kázeňský trest (ust. § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu ve spojení s ust. § 58 odst. 5 řádu výkonu trestu). V dané věci je tak nutné posoudit, zda žalobci uložený kázeňský trest je přiměřený. Shora citované ustanovení § 47 odst. 2 zákona o výkonu trestu říká, že uložený kázeňský trest musí být úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na dosažení účelu trestu. Žalobci byl uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddělení na 21 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení dle ust. § 46 odst. 2 písm. f) zákona o výkonu trestu. Uložený kázeňský trest (druh i výše) zcela odpovídá závažnosti spáchaného kázeňského přestupku. V dané věci byl žalobce potrestán za fyzické napadení jiného odsouzeného, přičemž toto jednání lze považovat za velmi závažný kázeňský přestupek. Z listiny nazvané jako „Program zacházení ve VTOS“ ze dne 27. 4. 2016 založené ve správním spise navíc vyplývá, že žalobce se v rámci tohoto programu zavázal plnit cíl programu, a to „učit se respektovat právní normy ve společnosti, zejména ve vztahu k druhým“, přičemž tento závazek rovněž porušil. Žalobce tak kromě porušení povinnosti

spočívající v dodržování zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, porušil i další povinnost vyplývající z ust. § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu, tj. plnit úkoly vyplývající z programu zacházení. Ve vztahu k závažnosti spáchaného kázeňského přestupku tak nebylo na místě ukládat jiný mírnější trest např. důtku [§ 46 odst. 3 písm. a) zákona o výkonu trestu] či zákaz přijetí jednoho balíčku v kalendářním roce [písm. c) citovaného ustanovení]. Vzhledem k žalobcem tvrzené nemajetnosti, o kterou žalobce opíral návrh na osvobození od soudních poplatků, nebylo ani možné uložit některý z trestů finančních [§ 46 odst. 3 písm. b) a d) zákona o výkonu trestu]. Z povahy věci pak nešel v daném případě uložit ani trest dle písm. e) citovaného ustanovení propadnutí věci. První trestem v tzv. hierarchii kázeňských trestů, který bylo možné žalobci uložit, byl právě trest umístění do uzavřeného oddělení až na 28 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení, dle ust. § 46 odst. 3 písm. f) zákona o výkonu trestu. Žalovaná tak žádným způsobem nepochybila, když žalobci uložila trest umístění do uzavřeného oddělení na 21 dní, s výjimkou doby stanovené k plnění programu zacházení. Přiměřená je i délka trestu ve výměře 21 dnů, když tato byla stanovena ve $\frac{3}{4}$ zákonem povolené sazby. V dané věci pak byla splněna i povinnost správního orgánu náležitého odůvodnění svého rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, když z tohoto rozhodnutí o uložení trestu ze dne 10. 5. 2015 je patrné, že při posuzování druhu a výše trestu bylo vycházeno mimo jiné z postoje žalobce ke spáchanému jednání, z obsahu správního spisu, z dosavadního průběhu výkonu trestu, k výchovnému účinku pro odsouzeného.

Soud neshledává ani důvodnou námitku žalobce, že správní orgán při vyšetřování kázeňského přestupku neřešil příčinu vzniklého konfliktu. Ze správního spisu je patrné, že se správní orgán příčinou vzniklého konfliktu mezi žalobcem a odsouzeným S. zabýval. Tato skutečnost vyplývá především z jednotlivých protokolů o podání vysvětlení svědka P. H., P.Š. a J.C., ve kterých se svědci vyjadřovali k okolnostem vzniklého konfliktu a jednání žalobce. Z protokolů svědka P.Š. a P.H. se přímo podává, že konflikt mezi žalobcem a poškozeným S. byl vyvolán ze strany žalobce.

Důvodná není ani poslední námitka žalobce, ve které tvrdil, že správnímu orgánu nepřísluší hodnotit, zda má žalobce sklon k agresivitě, jelikož tuto otázku by měl hodnotit odborník z odvětví psychologie. Z rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ze dne 10. 5. 2016 vyplývá, že správní orgán při psychologickém hodnocení žalobce vycházel z „Komplexní právy o odsouzeném (žalobci)“ vypracované mimo jiné psycholožkou PhDr. I.K. Z této zprávy mimo jiné vyplývá, že žalobce inklinuje k násilnému a agresivnímu chování apod. Správní orgány vycházely při hodnocení osobnosti žalobce z odborných podkladů vypracovaných psychologem a nelze tak souhlasit s názorem žalobce, že by správní orgán osobnost žalobce posuzoval bez potřebných odborných znalostí a že mu takové hodnocení nepřísluší.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto podle § 78 odst. 7 s.ř.s zamítl.

V. Náklady řízení

Žalovaný správní orgán, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný správní orgán náhradu nákladů nepožadoval, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 29. května 2017

**JUDr. Václav Roučka, v.r.
předseda senátu**

Za správnost: Kováříková